

TÀI LIỆU TUYÊN TRUYỀN



Kỷ niệm 130 năm ngày sinh

ĐỒNG CHÍ HỒ TÙNG MẬU

15/6/1896 - 15/6/2026



BAN TUYÊN GIÁO ĐẢNG ỦY

MỤC LỤC



Đồng chí Hồ Tùng Mậu chụp ảnh cùng Bác Hồ (Ảnh tư liệu)

PHẦN I

Khái lược tiểu sử

PHẦN II

Quá trình hoạt động cách mạng

PHẦN III

Hoạt động và cống hiến đối với sự nghiệp cách mạng

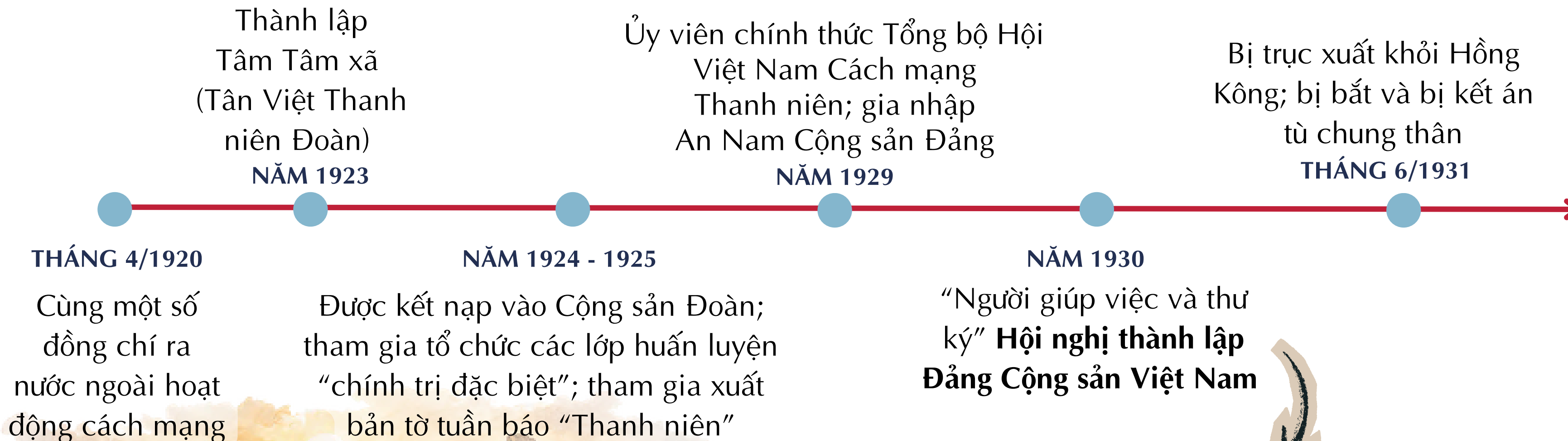
★ TIỂU SỬ ĐỒNG CHÍ HỒ TÙNG MẬU

- Ngày sinh: 15/6/1896
- Nơi sinh: Làng Quỳnh Đôi, huyện Quỳnh Lưu, tỉnh Nghệ An (nay là xã Quỳnh Anh, tỉnh Nghệ An)
- Mất ngày: 23/7/1951 (trên đường vào Liên khu IV công tác, tại thị trấn Còng (Thanh Hóa))

Lớn lên trong cảnh nước mất, nhà tan, phát huy truyền thống yêu nước, cách mạng của quê hương, gia đình, Hồ Tùng Mậu đã nuôi chí lớn và sớm tìm thấy con đường cách mạng.

Với 55 tuổi đời, hơn 30 năm hoạt động cách mạng, đồng chí Hồ Tùng Mậu đã hoàn thành xuất sắc nhiều trọng trách mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó. Đồng chí là tấm gương sáng về phẩm chất đạo đức của người chiến sĩ cộng sản, hiến dâng trọn đời cho sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc ta; được Đảng, Nhà nước tặng Huân chương Sao vàng, Huân chương Hồ Chí Minh và nhiều huân, huy chương cao quý khác.





Sự thành công của quá trình vận động cách mạng, đi đến thống nhất để hợp nhất ba tổ chức Đảng trong nước thành một chính đảng, chấm dứt sự khủng hoảng tổ chức lãnh đạo cách mạng Việt Nam, có công đóng góp to lớn của đồng chí Hồ Tùng Mậu.

Bị giam tại nhà tù Hỏa Lò, nhà lao Kon Tum, nhà đày Buôn Ma Thuột. Tiếp tục hoạt động cách mạng sau khi được trả tự do
NĂM 1933 - 1941



Được bổ nhiệm làm Tổng Thanh tra Ban Thanh tra Chính phủ trực thuộc Phủ Thủ tướng *

18/12/1949



Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng
THÁNG 2/1951



NĂM 1946



Phụ trách Trường Quân chính tại Nhượng Bạt (Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh); Chủ tịch Ủy ban kháng chiến Liên khu IV, Ủy viên Thường vụ Liên khu ủy



* Sắc lệnh 138/B-SL và 138/C-SL

NĂM 1950

Hội trưởng đầu tiên của Hội Việt - Hoa hữu nghị



NGÀY 23/7/1951

Đồng chí hy sinh khi trên đường vào Liên khu IV công tác, tại thị trấn Còng (Thanh Hóa)

★ NGƯỜI CỘNG SẢN KIÊN TRUNG

Trăn trở và tìm đường cứu nước



Sinh ra trong một gia đình, gia tộc giàu truyền thống yêu nước và cách mạng, ở một vùng quê văn hiến, tiếp nối truyền thống quê hương, gia đình, ông luôn trăn trở và tìm đường cứu nước.

Đi theo con đường cách mạng vô sản



Nhờ sự giới thiệu của cụ Phan Bội Châu và Hồ Học Lãm, Hồ Tùng Mậu đã gặp Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc tại Quảng Châu (Trung Quốc) và được Người trực tiếp đào tạo, huấn luyện theo con đường cách mạng vô sản.

Tiếp nhận ánh sáng chủ nghĩa Mác-Lênin, đồng chí Hồ Tùng Mậu đã dồn hết tâm trí, nghị lực, thời gian cho việc học tập và giúp Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc tổ chức các khóa huấn luyện chính trị đặc biệt tại Quảng Châu - Trung Quốc. Đồng chí được Người tin tưởng giao là một trong những người giữ vai trò chính trong việc tổ chức các lớp, làm trợ giảng, dịch thuật tài liệu, hướng dẫn các học viên học tập, thảo luận, đồng thời, phụ trách việc liên hệ với giảng viên Đảng Cộng sản Trung Quốc đến giảng tại các lớp huấn luyện.

Sau thời gian vận động, chuẩn bị cho việc hợp nhất các tổ chức cộng sản trong nước, đầu năm 1930, Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã triệu tập và chủ trì Hội nghị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam. **Đồng chí Hồ Tùng Mậu có đóng góp quan trọng vào quá trình vận động đi đến thống nhất các tổ chức cộng sản trong nước thành một chính đảng cộng sản duy nhất, chấm dứt sự khủng hoảng về tổ chức lãnh đạo cách mạng Việt Nam.**

★ NGƯỜI CỘNG SẢN KIÊN TRUNG

Bản lĩnh người cộng sản của Hồ Tùng Mậu được thể hiện rõ nhất trong những năm tháng bị tù đày.

Chặng đường cách mạng kiên cường, bất khuất của Đồng chí trong lao tù đế quốc kéo dài hơn 14 năm. Nhà tù khắc nghiệt đã thử thách **lòng trung kiên của người chiến sĩ cộng sản** Hồ Tùng Mậu với lý tưởng cách mạng cao đẹp vì đất nước, vì Nhân dân. Qua nhiều nhà tù, chịu đựng nhiều gian lao, cực khổ, người cán bộ lão luyện Hồ Tùng Mậu với bề dày hoạt động rất phong phú trong nhiều năm bôn ba của mình, đã phát huy những kinh nghiệm của một **chiến sĩ cộng sản chín chắn và sâu sắc**, luôn giữ vững khí tiết của người chiến sĩ cách

mạng, là trung tâm đoàn kết các anh em tù chính trị, truyền cho anh em, đồng chí những kinh nghiệm đấu tranh cách mạng bền bỉ. Tháng 7/1945, Xứ ủy Trung Kỳ điều động đồng chí Hồ Tùng Mậu tham gia chuẩn bị cho cuộc khởi nghĩa giành chính quyền đang đến gần ở các tỉnh miền Trung, đóng góp vào thắng lợi vĩ đại của Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

Trong cuộc kháng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp xâm lược, đồng chí Hồ Tùng Mậu đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ và anh dũng hy sinh, để lại tấm gương đạo đức cách mạng và một lẽ sống cao đẹp: **Vì nước, vì dân, hy sinh vì nghĩa lớn.**



Ngôi nhà số 13, nay là số 248 - 250, đường Văn Minh (Quảng Châu, Trung Quốc) - trụ sở của Hội Việt Nam cách mạng Thanh niên. Ảnh: Tư liệu

★ NHÀ LÃNH ĐẠO TÀI NĂNG CỦA ĐẢNG



Báo Thanh niên, cơ quan ngôn luận của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên do Nguyễn Ái Quốc sáng lập tại Quảng Châu (Trung Quốc)

Hoạt động tuyên truyền, tổ chức, huấn luyện chính trị, xây dựng lực lượng cho cách mạng

- Tham gia tổ chức giảng dạy tại các lớp huấn luyện cán bộ ở Quảng Châu, trực tiếp tuyên truyền vận động xây dựng tổ chức.
- Công hiến quan trọng trong việc tổ chức nhiều hoạt động chuẩn bị tiến tới thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.
- Tuyên truyền vận động thanh niên trong và ngoài nước tham gia Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên.
- Dự thảo Điều lệ của Hội, tham gia xuất bản tờ báo Thanh niên, tổ chức cơ quan huấn luyện “chính trị đặc biệt” cho cán bộ trong nước sang hoạt động, là Ủy viên ngoại giao của Chi hội Việt Nam trong Hội liên hiệp các dân tộc bị áp bức ở Á Đông.

★ NHÀ LÃNH ĐẠO TÀI NĂNG CỦA ĐẢNG



Chủ tịch Hồ Chí Minh và đồng chí Hồ Tùng Mậu gặp gỡ các đại biểu tham dự Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ II (3/1951)
(Ảnh tư liệu)

Chú trọng công tác chính trị, tư tưởng trong lực lượng vũ trang

- Trên cương vị Chính ủy Liên khu IV, đồng chí Hồ Tùng Mậu đã quan tâm củng cố, kiện toàn tổ chức Đảng ở các tỉnh Bắc Trung Bộ (Thanh - Nghệ - Tĩnh - Bình - Trị - Thiên).
- Hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trên cương vị Chính ủy của Trường Quân chính ở Nhượng Bạ, đào tạo hàng trăm cán bộ chỉ huy và chính ủy viên cấp đại đội, tiểu đoàn cho lực lượng Vệ quốc đoàn Quân khu IV và các đoàn quân Nam tiến.
- Trên cương vị Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến - Hành chính Liên khu IV, thể hiện rõ vai trò lãnh đạo, chỉ đạo, đi sâu đi sát thực tế kháng chiến, kiến quốc của quân và dân Liên khu IV.

★ NHÀ LÃNH ĐẠO TÀI NĂNG CỦA ĐẢNG

Tổng Thanh tra Chính phủ (Tháng 12/1949)

Tổ chức, lãnh đạo cơ quan Thanh tra Chính phủ hoạt động hiệu quả ngay từ những ngày đầu mới thành lập. Đồng chí đã chỉ đạo xử lý nhiều vụ việc tiêu cực, tham ô, mất dân chủ.

Góp phần xây dựng nền móng hệ thống lý luận của Thanh tra Việt Nam; kiên quyết xử lý những sai phạm của cán bộ, đảng viên, làm trong sạch tổ chức bộ máy nhà nước, củng cố niềm tin của Nhân dân với Đảng và Chính phủ, củng cố mối quan hệ quân, dân, chính, Đảng; góp phần đưa cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược đi đến thắng lợi.

Hội trưởng Hội Việt - Hoa hữu nghị đầu tiên

Nêu cao tinh thần quốc tế vô sản trong sáng, góp phần xây dựng và thúc đẩy quan hệ hữu nghị, hợp tác giữa hai nước.

Năng lực lãnh đạo

Vận dụng tốt chính sách đại đoàn kết dân tộc và đường lối kháng chiến, kiến quốc toàn dân, toàn diện, trường kỳ, tự lực cánh sinh, đem “tài dân, sức dân, của dân làm lợi cho dân”.

★ TẤM GƯƠNG ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CAO ĐẸP

Tinh thần tận tụy phục vụ Nhân dân

Trên cương vị Tổng Thanh tra Chính phủ đầu tiên, đồng chí không ngại khó khăn, gian khổ đi khắp nơi, kiểm tra công tác chính quyền ở nhiều tỉnh, huyện; Đồng chí luôn gần dân, lắng nghe ý kiến của dân và của cán bộ, bộ đội; làm việc dân chủ, khoa học, minh bạch, đi sâu, đi sát thực tiễn; chỉ đạo khen thưởng và kỷ luật nghiêm minh, đúng người, đúng việc, phân định rõ đúng, sai.

Phẩm chất làm người cao thượng

Là con người giàu lòng nhân ái, khoan dung, độ lượng. Tình thương yêu đồng chí được nảy nở và được nâng dần lên cùng với nhận thức và bề dày hoạt động thực tiễn cách mạng.

Tình yêu quê hương, gia đình, bà con làng xóm, thương đồng chí, đồng bào bị áp bức, bóc lột và các dân tộc nô lệ bị đọa đày, trở thành tình thương yêu nhân loại và đạt đến chủ nghĩa nhân văn cộng sản cao quý.

★ TẤM GƯƠNG ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CAO ĐẸP

Đồng chí Hồ Tùng Mậu luôn thể hiện là một người cán bộ cương trực và trung hậu, luôn sẵn sàng làm nhiệm vụ với một tinh thần trách nhiệm cao. Với phẩm chất cách mạng tốt đẹp cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, tinh thần tận tụy, thanh liêm, Đồng chí là hiện thân sinh động của **một chiến sĩ cách mạng**, vừa là **nhà lãnh đạo**, vừa là **người đầy tớ thật sự trung thành của Nhân dân**. Cuộc đời cách mạng của đồng chí Hồ Tùng Mậu đã thể hiện rõ phẩm chất đạo đức mẫu mực của **người cộng sản chân chính**, suốt đời hy sinh phấn đấu vì độc lập, tự do của Tổ quốc; vì ấm no, hạnh phúc của Nhân dân.

Với gia đình, đồng chí Hồ Tùng Mậu dành tình cảm yêu thương sâu lắng, quan tâm chu đáo, biết nén nỗi đau riêng để vững bước đi theo con đường đã chọn.

Với bà con, quê hương, Đồng chí gần gũi, chia sẻ đầy trách nhiệm. Với cấp dưới, đồng sự, Đồng chí bao giờ cũng sâu sát, ân cần.

Ở đồng chí Hồ Tùng Mậu toát lên đạo lý sống ngàn đời của dân tộc: **Yêu nước, thương nòi, nhân ái với con người.**



Bác Hồ (ngồi đầu tiên, từ phải sang) chụp ảnh cùng một số Ủy viên Trung ương Đảng khóa II (năm 1951) tại Chiêm Hóa, Tuyên Quang. Đồng chí Hồ Tùng Mậu đứng thứ tư, từ phải sang (Ảnh tư liệu)

Kỷ niệm 130 năm Ngày sinh đồng chí Hồ Tùng Mậu (15/6/1896 - 15/6/2026) là dịp để toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta thành kính tri ân công lao, đóng góp to lớn của Đồng chí và các nhà lãnh đạo tiên bối tiêu biểu đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc. Đồng thời, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên, Nhân dân; củng cố và bồi đắp niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa; góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ theo Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, biến quyết tâm chính trị thành chương trình hành động thiết thực, hiệu quả ở từng cấp, từng ngành, từng cơ quan, đơn vị, địa phương, đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững trong kỷ nguyên mới./